

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Philippi Melanchthonis Grammatica Latina

Melanchthon, Philipp

Wittebergae, 1621

Caput XVII. Syntaxis verborum cum nominibus loci

[urn:nbn:de:bsz:31-112308](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-112308)

- Interdum accedit Præpositio Per, Ad, In
vel Intra. *ut* : ²

Quæ nostra per tot annos vidit ætas. Liv.
Vigilare ad multam noctem. Cic.
Præsidia sunt in multos annos provisa. Cic.
*Invidiæ Germani intra annos quatuordecim
rectum non subierunt.* Cæs.

△ Notentur & illæ formæ:

Est in diem quod minitare. Ter. Eun. 5. 7.
auff borg.

In diem vivere. Cic. 5. Tusc. pro, non cogitare
de crastino. In den tag hinein leben.

CAPUT XVII.

SYNTAXIS VERBORUM
cum Nominibus Loci.

REGULA I

1. *Nominibus Regionum, ¹ Provinciarum
& Insularum, Præpositiones, sicut & Appel-
lativis adduntur, sive Verbis In Loco, sive Ad
2. locum significantibus adjiciantur. *ut* : ²

Caius in Italia dominari cupit.

Caius ex Italia profectus est.

Fronspergius duxit exercitum in Italiam.

† Rarò his detrahitur Præpositio, præcipuè

3. à Poetis & Historicis. *ut* : ³

Samia mihi mater fuit, ea habitabat Rhodi.

Ter. Eun. 1. 2.

Germanicus Ægypto remeans. Tacit. lib. 2.

(Italiam

Italiam fato profugus Lavinag³ venit littora.
Virg. i. *Æn.*

NOTA. † P E T O, in significatione Pro-
ficiscendi, semper respuit⁴ Præpositio-
nem. ut :

Dum ipse Italiam peteret. Liv. lib. i.

Lacedæmona classe petebat. Ovid. ep. i.

△ Sic & rectè dixeris :

Arceo hostem Italia, ⁵ urbe.

Exclufit venientem foribus, ⁶ Gallia.

5.
6.

REGULA II.

* Urbium nomina sine Præpositione Ver-
bis junguntur : & quidem si IN LOCO esse si-
gnificatur, Primæ vel Secundæ Declinatio-
nis Genitivo Singulari : Tertiæ autem De-
clinationis, & pluralia tantùm, Ablativo. ut :¹

*Sum Roma, VViteberga, Dantifci, Cartha-
gine, Venetiis.*

1.

NOTA. △ I. Rarò etiam pro Genitivo Se-
cundæ Declinationis reperitur Ablativus : &
pro Ablativo Tertiæ declinationis, Dativus.
ut :²

*Corinthe & Lacedæmone nunciata est victo-
ria. Iust.*

2.

Carthagini ego natus sum. Plaut.

△ II. Elliptica³ sunt.

3.

Natus est Antiochiæ, oppido nobili.

Vixit VViteberga, oppido Saxonie.

*Obiit Lipsiæ, oppido Misnia ; Philippis, oppido
Theſſaliæ.*

III. Inter-

△ III. Interdum Græcorum more, Præpositio IN præmittitur Ablativo Proprii nominis, præsertim quando Appellativum accedit. *ut*:⁴

4.

Sum in urbe Rōma.

5.

Interdum & Præpositio AD,⁵ Accusativo præmittitur. *ut*:

Hec ad Ilerdam geruntur. Cæs. pro. Ilerdæ.

Quum in hoc statu ad Capuam res essent. Liv. pro. Capuæ.

△ Certa quædam tam Appellativa, quam Propria Locorum nomina, eleganter Ablativo sine Præpositione efferuntur, quæ alioquin mediante Præpositione, & conveniente casu efferenda essent. *ut*:¹

1.

Terrâ nascentia. Nunc totâ Asiâ vagatur. Cic. Phil. 10.

REGULA IV.

* AD LOCUM significat Accusativus Urbium, cuiuscunque Numeri aut Declinationis. *ut*:

Noctuas Athenas portat. Proficiscor Romam. Confero me Witebergam. Carthaginem rediit Regulus.

† Ad locum significantibus sæpè præmittitur Præpositio AD. *ut*:

Venit ad Messanam. Cic. 7. Verr.

Adolescentulus, miles profectus sum ad Capuam. Cic. de Sen.

Præsertim quando Adjectiva aut alia Appellativa accedunt. *ut*:

Magnum

Magnum iter ad do.

Propert. lib. 1.

Ad Corinthos oppidum

Tametsi Ovidius

ne dixit: Atque ad

inquit, Athenas. ep.

△ Interdum a

Ulysses:

Ulysses ad Normam

Ulysses ad Icomium

Dimissa passim

usque ad

REG

* De LOCO au

tibus nominibus

ut:

Unde venis?

Quâ ibis? V.

† De loco

dum Præpositio

do Appellativu

Naves ab Hip

Reposui a Le

† Per locum

Præpositione PE

Præconsul pro

est petitur

RE

Nomina locor

locum natalem

Magnum iter ad doctas proficisci cogor Athenas.

Propert. lib. 3. el. 20.

Ad Cirrbam oppidum iter constituit. Salust.

Tametsi Ovidius etiam absque Præpositione dixit: *Atque aliquis, doctas iam nunc eat, inquit, Athenas. ep. Phyl.*

△ Interdum additur etiam Adverbium Usque. ut:

Usque ad Numantiam misit. Cic. pro Deiot.

Usque ad iconium iter fecerim. Cic. ad App.

Dimissis passim ad frumentum coemendum usque ad Cumas. Liv. l. 2.

REGULA V.

* De LOCO aut PER LOCUM significantibus nominibus Urbium, Ablativo utimur. ut:

Unde venis? Lipsia, Tarento, Venetiis.

Quâ ibis? VViteberga, Lugduno, Parisiis.

† De loco significantibus Ablativis interdum Præpositio præmittitur, præsertim quando Appellativum accedit. ut: ¹

Naves ab Hippone solvere. Liv.

Repulsus a Lete oppido. Liv.

† Per locum significantia, interdum cum Præpositione PER, Accusativo efferuntur. ut:

Proconsul provinciam Baticam per Ticinum est petiturus. Plin. ad Cæl. l. 7.

REGULA VI.

Nomina locorum, sedem, aut domum, vel locum natalem notantia, cum Nominibus

Y

persona-

personarum vel rerum Ablativo junguntur ut:

Perf. *Video hospitem Zacyntho.* Plaut. Merc. 5. 2. i. e. *Zacynthium vel ex Zacyntho.*

Hospitem Epheso. Plaut. Bacch. 2. 2. i. e. *Ephesinum.*

Paganum Medulis jubeo salvere Theonem. Auson. epist. 4. i. e. *Medularum.*

Rerum. *Ficus Zacyntho.* Pl. Merc. 5. 2. i. e. *in Zacyntho natus, & inde huc advectas.*

Cultros Bithyniâ. Varro, i. e. *Bithynianos.*

Mensam Libano. Lucil. i. e. *cuius materiae Libano advecta fuit.*

Soleas Syracusis. Cato de re R. i. e. *Syracusanas.*

REGULA VII.

1. * Propria Urbium imitantur & hæc Appellativa, *Domus, Rus, Humus, Belli, & Militie.* ut: * **DOMUS**, *Sum domi.* ¹ *Eo domum.* *Venio domo.*

† Etiam cum Possessivis, *Mea, Tua, Sua, Nostra, Vestra, Aliena, &c.* ut: *Malo esse cum timore domi mee, quam cum periculo domi aliene.* Cic. 1. Off.

Aurum atque argentum domum regiam componant. Sal. Jug.

Balhus recta a porta domum meam venit. Cic. l. 9. ep. 19.

2. Item cum Genitivo Possessoris. ut: ² *Clodius deprehensus est domi Cesaris.* Cic. Att. l. 1. ep. 8.

3. † *Domos* in plurali, etiam Adjectiva admittit sine Præpositione, ut: ³

Quod

CUM NO
 spiritus: effra
 Lond
 Δ Domus non
 nem admittit. ut:
 Non est, nec at
 laumar. H
 *RUS. Samru
 Nora. T. L. F
 loco, ut Rari. m
 cu in urbe beatorum
 Δ II. Rus in sit
 sine Præpositione
 Est tibi rure b
 Rus urbanum
 Sed in plurali
 Iam ubi vo
 eritis. L
 HUMUS. H
 * Humi n
 † PER TERR
 IN TERRAM
 5. E
 Homo, signific
 * Via oculor
 † Raro etiam
 tim apud Poetas.
 Et requirit bu
 Humus signific
 ante Præpositio
 * Projectus
 † Etiam Humus

Quo ruitis? vestras quisque redite domos. Ov. ep.

Laod

Δ Domus nonnunquam etiam Præpositionem admittit. ut: 4

Non ebur, nec aureum Mea renidet in domo
lacunar. Hor. l. 2. od. 18.

* RUS. Sam ruri. Eo rus. Redeo rure.

NOTA. † I. RVRE, 5 etiam significat in loco, ut Ruri. ut: 6 Rure ego viventem, tu dicis in urbe beatum Horat.

Δ II. Rus in singulari, admittit Adjectiva sine Præpositione. ut: 7

Est tibi rure bono vinea. Ovid.

Rus urbanum contendit. Iustinus.

Sed in plurali Præpositionem postulat. ut:

Iam ubi vos dilapsi domos & in rura vestra eritis. Liv. l. 9. dec. 4.

HUMUS. Humi, significat IN TERRA. ut: 8

* Humi nascencia fraga. Ovid. 1. Met.

† PER TERRAM. 9 Serpit humi. Plin. 9. 13.

IN TERRAM. 10 Procumbit humi bos. Virg.

5. Æn.

Humo, significat DE LOCO. ut: 11

* Vix oculos attollit humo. Ov. 2. Met.

† Rarò etiam significat IN LOCO, præsertim apud Poetas. ut: Serpere humo. Ovid.

Et requievit humo. Ovid. l. 10. Met. & 1. Fast.

Humum significat AD LOCLIM, 12 mediante Præpositione IN vel AD. ut: 13

* Projectus in humum. Tacit.

† Etiam Humus nonnunquam Præpositionem

nem admittit, quando significat In terra, vel per terram, vel à terra. ut:

In nuda humo jacere. Ovid.

Repentes per humum sermones. Horat.

Viridemq; ab humo convellere silvam. Virg.

3. *Æn.*

Æquævumq; ab humo miserans attollit amicum. 5. Æn.

14. † BELLI, MILITIÆ. *Belli & Militiæ*, solo Genitivo¹⁴ localiter & absolute usi sunt Auctores. ut:¹⁵

15. * *Belli spectata domiq; virtus. Hor. l. 2. ep. 1.*
Una semper militia & domi fuimus. Terent. Ad. 3. 4.

CAPUT XIIX.

SYNTAXIS VERBORUM

Infinitorum.

REGULA I.

I. * Accusativus¹ præcedit Infinitivum, perinde ut Nominativus Verbum finitum; & exponi potest per Nominativum & Coniunctivum. adjecta particula QVOD vel UT. ut:

Aio te Æacida Romanos vincere posse. Enn. & pud Cic. 2. de Div. i. e. quod tu possis vincere Romanos. Vel quod Romanos possint vincere te.

Metiri se quemque suo modulo ac pede, verum est. Hor. l. 1. ep. 6. i. e. par est seu decet, ut quisque se metiatur, &c.

Quando